Boni Ouder Bulletin

JAARGANG 48
NUMMER 1
NOVEMBER 2026

een uitgave van de ouderraad

BONI
ST. BONIFATIUSCOLLEGE

Thema:

LEZEN

Met o.a.

- De taal-turbo aan voor een kickstart in de brugklas
- De Mediatheek is van alle markten thuis
- De kleine lettertjes van vapen
- Grieks, een mooi vak. Nu ook een oudercursus!

naar inhoud

inhoud

Van de rector 3

Die van mij 3

De taal-turbo aan voor een kickstart in de brugklas 4

Leeslijst Engels: hoe krijg je leerlingen aan het lezen? 6

De Mediatheek is van alle markten thuis 8

De kleine lettertjes van vapen 10

Boni 100 jaar: Stemmen, een schoolblad met een rijke historie 12

Wat een vak: Grieks 13

Uit de leerlingenraad 14

Het Hoekje: De Stilteruimte 14

redactioneel

Thema LEZEN

Maakt lezen gelukkiger? Als fervent lezer claim ik van wel. De ontspanning, het verdwalen in andere werelden, het meeleven met karakters en de inzichten die andere perspectieven of ervaringen bieden, dragen voor mij allemaal bij aan dat geluk.

Uiteraard zijn hier meerdere onderzoeken naar gedaan en wat blijkt; regelmatig lezen voor je plezier hangt inderdaad samen met positieve emoties, minder stress, meer empathie en betere mentale gezondheid. Er bestaat zelfs een vorm van boektherapie! De voorwaarde voor dat geluk zit daarbij wel verscholen in de manier waarop deze onderzoeken zijn opgezet: *lezen voor je plezier*. Wanneer je dus geen plezier beleeft aan lezen, zal het je ook niet direct gelukkiger maken.

Hoe dat plezier vergroot kan worden, zegt het onderzoek niet. Wel weten we dat er op het Boni hard wordt gewerkt om dit plezier aan te wakkeren. Ook wij van de BOB willen ons steentje bijdragen met weer een interessante BOB inclusief prachtige beelden van onze fotograaf Erik Kottier.

In deze editie van de BOB sprak Gert met docent Nederlands Irmgard Bax en decaan Sander Schouwerwou over de extra taallessen op het Boni. Philip bezocht de prachtige Mediatheek, waar de bevlogen medewerkers Sarah Gulien, Linda Scholman en Mariëlle Coenen dagelijks klaarstaan voor leerlingen. Maartje vroeg zich af wat er tegenwoordig op de Engelse boekenlijst staat. Docent Engels Cynthia Kliphuis vertelde er meer over. Daarnaast sprak Paula met docente Laura Arends voor een lesje Grieks. Betrokken Boni-ouder en longarts Hans Hardeman vertelde mij over de kleine lettertjes van vapen en hoe je jouw kind hierover kunt informeren. Tot slot bezocht Jan-Willem de stilteruimte, waar je met of zonder boek heel even tot rust kan komen.

Ik sluit er zoals altijd mee af, toch nu met extra nadruk:

Veel leesplezier!

Simone van Alphen

Hoofdredacteur BOB

Thema: Lezen

Column
Van de rector

U heeft het vast gelezen in het nieuws: volgens het internationale PISA-onderzoek scoort 39% van de Nederlandse 15-jarigen onder het basisniveau voor lezen. Het is niet nieuw, maar wel zorgwekkend.

Het is twee jaar geleden voor het Boni reden geweest om te investeren in de basisvaardigheden lezen en rekenen. Maar ook in taalverzorging en het verbeteren van je handschrift. Dit schooljaar zijn ruim 500 leerlingen gestart met een van deze programma's. Bij de leerlingen die in de brugklas zijn gestart, hebben we de onderwijskundige rapporten van de basisschool geanalyseerd. Hierdoor konden ruim 60 leerlingen uit de 1e klas in week twee al starten met het versterken van hun basisvaardigheden.

Het is voor mij als rector belangrijk om de wereld, de maatschappij, de ontwikkelingen en de leerlingen te blijven 'lezen'. Wat lees ik in de gebeurtenissen om me heen? Welke betekenis zit hier in en hoe kunnen (moeten!) we daar in ons onderwijs op in spelen?

U kunt thuis helpen door bijvoorbeeld een boek cadeau te geven in de schoen of onder de kerstboom. Vanaf 1 november is in alle bibliotheken in Nederland gratis de roman Het diner van Herman Koch af te halen. Ook als u geen lid bent. Een idee om tegelijkertijd met uw kind hetzelfde boek te lezen?

Robert van der Sijde

Oproep

Wil je graag meer betrokken zijn bij het Boni?

Meld je dan aan als redacteur van de BOB. Professionele schrijfervaring is niet nodig! We maken drie keer per jaar een BOB.

Interesse?
Mail naar Simone van Alphen, redactiebob@boni.nl.

die van mij

Ouders vertellen anoniem over hun Boni-kind.

ER TUSSENIN (EN GEEN HAAST)

Dertien jaar en in de tweede klas, dan zit je er een beetje tussenin: je bent geen brugpieper meer, maar wel de jongste in het hoofdgebouw. Je bent geen kind meer, maar ook nog niet volwaardig puber. Ik heb er zo een thuis op de bank liggen. Qua schoolwerk zit hij ergens tussen 'ik heb al het gelezen' en 'ik ga zo beginnen' in.

Huiswerk maken, leren voor een toets, vooruitwerken: het geeft hem weinig stress. Er is tenslotte morgen ook nog een dag en misschien nog wel een dag daarna…

Zijn zus van zeventien vormt het andere uiterste. Die plant, leert, werkt vooruit en heeft stress, och wat ligt de lat hoog bij haar. Soms zou ik willen dat ze wat meer op haar broer leek. En soms zou ik willen dat hij iets meer op haar leek.

En daar sta ik dan, als ouder, ergens tussen in. Bij de een probeer ik wat verantwoordelijkheidsgevoel aan te moedigen, bij de ander probeer ik juist wat ontspanning te creëren. Misschien is dat wel het lastigste aan opvoeden: ontdekken dat er niet één juiste middenweg bestaat. Elk kind een eigen aanpak en elk kind moet zijn eigen weg vinden, hoe graag we ons er ook mee willen bemoeien.

En mijn zoon? Die is zich van geen kwaad bewust, die hangt lekker verder. Misschien moet ik daar eens een voorbeeld aan nemen, niet alles hoeft vandaag en zeker niet perfect. Soms heb je het met dertien zijn al druk genoeg.

De taal-turbo aan voor een kickstart in de brugklas

Flex Extra Taal helpt brugklassers bij elk vak

Een brugklasser die net vanaf de basisschool instroomt, heeft als het goed is al voldoende kennis en vaardigheden om op het Boni verder te leren. Zeker taal is daarbij erg belangrijk. Wie daarin achterstand heeft, wordt liefdevol opgevangen bij de flex-extra lessen Taalverzorging. We spreken docent Nederlands Irmgard Bax en afdelingsleider brugklassen Sander Schouwerwou hierover.

Zie zo'n brugklasser als een motortje dat al lekker pruttelend het vervolgonderwijs instapt. Op het Boni gaat het gas erop en vooruit met die ontwikkeling. Alleen zijn er leerlingen die instromen met te weinig motorinhoud of een niet helemaal lekker afgesteld leersysteem. Zij missen essentiële taalvaardigheden. Gelukkig heeft het Boni een vangnet dat heel goed werkt.

Sander Schouwerwou: "Op de basisscholen wordt er 'kansrijk geadviseerd'. Dat is onderwijstaal voor dat je kijkt naar wat een leerling wél kan en hoe je die leerling verder kunt helpen om zich te ontwikkelen. Als vervolgonderwijs moeten we bij zulke leerlingen dat potentieel verder helpen ontwikkelen. De achterstanden mogen niet te groot zijn, anders loopt zo'n leerling vast. Vandaar dat er voor de kernvakken Wiskunde, Engels en Nederlands verplichte flex-extra uren zijn, voor wie dat nodig heeft."

Zonder taalbeheersing, geen schoolcarrière

Irmgard Bax: "Het belang van taalbeheersing is uiteraard niet te onderschatten. Alle vakken zijn immers 'talig'. Een leerling moet ook wiskundeopgaven kunnen lezen en begrijpen, de instructies van een scheikundeproef kunnen begrijpen, of de tekst van een lied bij muziekles kunnen interpreteren, of voor elk willekeurig vak een verslag kunnen schrijven."

Meten is weten

Sander: "De basisscholen delen de cijfers van hun bevorderde groep-achters met ons - de VO-school. We zien daaraan welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben. Om een goede nulmeting te krijgen, toetsen wij de brugklassers ook bij ons nog een keer op essentiële vaardigheden. Wie dan slecht scoort op spelling en lezen, wordt ingeschreven voor een flex-extra uur Taal. Zo kunnen we deze leerlingen verstevigen en een mooie brug slaan van de basisschool naar de middelbare. Meestal gaat het dan om zo'n vijftig tot zestig brugklassers. Zij komen van alle basisscholen."

Lezen blijkt leuk

De flex-extra Taal lessen beginnen gewoon met spelling. De basisregels, de d'tjes en de t'jes en de interpunctie. Daarna ligt de focus op leesvaardigheid. Irmgard: "In de tweede schoolweek (week 37) ben ik met mijn klas naar de mediatheek gegaan, zodat alle leerlingen een geschikte jeugdroman konden kiezen. Aan het begin van elk blokuur begin ik mijn les namelijk met een kwartiertje lezen. Het is heel belangrijk dat er wordt gelezen en dat we daar op school ook snel mee beginnen. Ook geeft dit rust en focus na een vorig lesuur. Niet iedere leerling is van huis uit gewend dit te doen en voor sommigen is het nog een beetje onwennig, maar naarmate het jaar vordert, zie ik dat alle leerlingen in staat zijn om zich te concentreren op het lezen.

Brief schrijven

In week 40 moest het boek uit zijn, omdat er dan een brief over geschreven moest worden in de les. De opdracht is al vooraf uitgelegd, zodat ze bij het

lezen al weten wat er in de brief moet komen te staan. De aangeleerde kennis van werkwoordspelling en interpunctie moet uiteraard ook worden toegepast bij het schrijven van de brief.

Ik ben altijd heel nieuwsgierig naar de brieven, omdat de leerlingen hierin ook iets schrijven over hun leeservaring. Het is elk jaar weer verrassend dat er leerlingen zijn die schrijven dat ze normaal gesproken niet zo van lezen houden, maar dat ze dit boek eigenlijk heel leuk hebben gevonden. De opdracht helpt hen bovendien een mening te vormen over de inhoud van het boek en hun eigen smaak te ontwikkelen. Tegelijkertijd krijg ik een indruk van hun schrijf- en leesvaardigheid. Van daaruit gaan we verder en bekijk ik of er leerlingen zijn die extra ondersteuning nodig hebben in periode twee. Dat kan in de flex-vaklessen en de flex-extra-lessen.

Trotse leerlingen
We zien dat de leerlingen snel vooruitgaan. Gisteren nog zei een van hen trots: 'Mevrouw Bax! In veertig zinnen had ik maar twee fouten. In het begin snapte ik er echt niks van, maar nu wel!'. We zien dit ook in de toetsen terug. Dat ze bijvoorbeeld in een bepaalde tijdsduur de tekst gaan begrijpen. Het is echt leuk dat de kinderen hun successen delen. De teleurstellingen worden overigens ook met ons gedeeld. Het is dan de kunst om de leerling te begeleiden en te steunen, zodat de leerling de moed niet opgeeft.'

De leerlingen hebben de perceptie dat de flex-extra taal lessen voor Nederlands zijn, maar ondertussen is het de basis voor alle vakken. Ze merken vanzelf dat wiskunde ineens beter te volgen is. De flex-extra Taal lessen lopen tot februari. Daarna is er weer ruimte voor andere flex vakken waar ze misschien ook extra ondersteuning kunnen gebruiken."

Geef het goede voorbeeld: zien lezen, doet lezen
Sander: "'Ouders kunnen hun kind helpen hierbij. Ten eerste door de leerling die flex-extra Taal volgt positief te stimuleren. Zo van: "Je staat nu hier en kan mooie stappen maken. Wat goed dat je er mee aan de slag gaat." Nog beter: ga actief aan de slag en kies een artikel uit een (online) krant of tijdschrift. Praat vervolgens over het stuk en de taal: waar gaat het over? Welke woorden vond je lastig? Wat betekent die ene zin precies? En lees zelf ook, zichtbaar; want zien lezen doet lezen."

Irmgard: "Een andere tip, eigenlijk speciaal voor dyslectische leerlingen, is om luisterboeken te beluisteren. Laat hem/haar een boek uitkiezen en zet dan het betreffende luisterboek op. Laat je kind ondertussen meelezen in het fysieke boek. Dat helpt voor het tempo.

Het stimuleren van lezen door ouders begint eigenlijk al op de basisschool. Lees voor! Kies samen boeken uit bij de bieb. Laat ze vertellen over het boek. Ouders kunnen hun kinderen echt helpen hun taalvaardigheid te vergroten door actief met ze te lezen en een thuissfeer te creëren waarin lezen vanzelfsprekend is. Dan kunnen ze op de middelbare gelijk vol gas vooruit."

Tekst: Gert Heerschop **Beeld:** Erik Kottier

Leeslijst Engels: hoe krijg je leerlingen aan het lezen?

Veel ouders zullen zich herinneren dat ze op de middelbare school een hele stapel boeken moesten lezen, voor Engels, Duits, Frans, Nederlands… en dat er een 'leeslijst' bestond. Hoe gaat dat nu? We gingen hierover in gesprek met docent Engels Cindy Kliphuis.

Wat wordt er gelezen bij het vak Engels?
Cindy: "We beginnen al in de eerste en tweede klas met het lezen van Engelse verhalen. Dit zijn dan verhalen die voor hun niveau en leeftijd zijn geschreven: jeugdliteratuur. Ook lezen we nieuwsberichten. We besteden elk blokuur minimaal 10 minuten aan lezen.

In de jaren daarna gaan we een stapje verder. We lezen korte verhalen en boeken en analyseren die. Wat is het thema, de setting, het genre, het vertelperspectief? In 3 havo en 3 vwo hebben we het 'short-story project'. We lezen een aantal korte verhalen met de leerlingen. Daarna kiezen ze zelf een kort verhaal; wij bieden de titels waar ze uit kunnen kiezen. Denk aan klassiekers van Roald Dahl. Ze lezen in de derde ook zelfstandig een young adult boek.

In 4 havo lezen we met de leerlingen in de klas een boek dat de docenten hebben uitgekozen. Dit is elk jaar een ander boek, datzorgvuldig wordt geselecteerd. Het moet zoveel mogelijk leerlingen aanspreken, er moet liefst spanning én humor in zitten en het moet goed aangeschreven staan. In 5 havo kiest de leerling een thema, bijvoorbeeld oorlog, relatie vader-zoon, of liefde. Binnen dit thema lezen ze dan een boek, een gedicht en de tekst van een lied. Dit past ook binnen de nieuwe 'kerndoelen' van het vak: het gaat niet meer alleen om het lezen van boeken, maar ook om andere literaire genres, zoals gedichten, liedjes en toneel.

In 5 vwo lezen de leerlingen 2 boeken en een gedicht. Dit geldt ook voor de examenklas, al mogen ze dan het tweede boek vervangen door het bekijken van een goedgekeurd Engels toneelstuk (online), bijvoorbeeld Romeo and Juliet. Ook in 6 vwo lezen de leerlingen verschillende genres, omdat we daar ook al bezig zijn met de nieuwe kerndoelen.

Bestaat er nog zoiets als een leeslijst?
De leerlingen van de havo kiezen een boek uit de mediatheek van de school. Voor het vwo bestaan er 2 leeslijsten: een moderne en een klassieke, elk met ruim 30 boeken. Van beide lijsten moet er een boek worden gekozen. Om de paar jaar worden deze lijsten binnen

de sectie onder de loep genomen, om te kijken of er veranderingen nodig zijn. Bij het samenstellen van de lijst wordt er naar gestreefd deze heel divers te maken, met verschillende stijlen en onderwerpen.

Het zal niet verrassen dat de klassieke lijst redelijk stabiel is. Daar staan boeken op als The great Gatsby, American Psycho, Brave new world en The handmaid's tale. Op de moderne lijst kun je boeken vinden als Magpie, The kite runner en Trainspotting.

Leerlingen kunnen ook zelf boeken aandragen die niet op de lijst of in de mediatheek staan. Hier zie je wel de invloed van BookTok: bepaalde boeken worden dan meer gevraagd. Een docent gaat zo'n boek dan eerst zelf lezen en als het een goed boek is en er voldoende 'diepgang' in zit, kan dit worden goedgekeurd. Zo is bijvoorbeeld 'Where the Crawdads sing' op de lijst gekomen. Er wordt ook regelmatig gevraagd naar fantasyboeken. Een paar staan er op de lijst, zoals The Lord of the Rings en Dune, maar niet alle fantasyboeken bieden inhoudelijk genoeg voor de leeslijst.

Hoe krijg je de leerlingen aan het lezen, en hoe voorkom je dat leerlingen niet het boek lezen, maar bijvoorbeeld de film kijken, of samenvattingen lezen via Chat GPT?

Om te beginnen vertellen we in de klas enthousiast over boeken die we zelf goed vinden en gaan we met de klas naar de mediatheek. Verder proberen we leerlingen ook te helpen bij het kiezen van hun boeken, door bijvoorbeeld te vragen welke series ze leuk vinden om te kijken, om zo een boek te kunnen aanraden dat aansluit bij hun interesses. Ze mogen na twee weken ook nog switchen naar een ander boek, als ze het echt niet leuk vinden.

Ouders kunnen hier ook een rol in spelen: je kunt nadenken over welke boeken jij je kind zou aanraden, of je kunt samen naar de boekhandel of bibliotheek gaan.

Als een boek is verfilmd, vinden we het prima als leerlingen de film gaan kijken, als ze óók maar het boek lezen. Soms is het makkelijker om aan een boek te beginnen als je de film al hebt gezien. We vragen leerlingen dan wel naar de verschillen tussen boek en film. Deze verschillen zijn er altijd, en als ze alleen de film hebben gekeken, merk je dat echt wel bij de toets.

Heb je persoonlijke favorieten?

Ik hou erg van de boeken van Toni Morrison. Daarnaast kan ik 'A little Life' van Hanya Yanagihara en 'We are not ourselves' van Matthew Thomas zeker aanraden."

Tekst: Maartje Gorter **beeld:** Erik Kottier

De Boni mediatheek is van alle markten thuis

Van leeslijst-advies tot luisterend oor

Leerlingen en docenten van het Boni mogen zich gelukkig prijzen: de Mediatheek heeft niet alleen een geweldige collectie Nederlandse, Engelse, Franse en Duitse boeken, je wordt er op je wenken bediend met maatwerk leesadviezen en hulp bij de leeslijst. Even tot rust te komen (met een boek…), huiswerk maken en printen, kan er ook. En niet onbelangrijk: je kunt er terecht voor een luisterend oor.

‘Een boekenmatch maken met een leerling geeft een kick’

Elke dag tussen acht ’s ochtends en vier uur ’s middags staan Sarah Gulien, Linda Scholman of Marielle Coenen klaar voor trouwe, toekomstige, enthousiaste of aarzelende lezers. Meestal met zijn tweeën. En soms komt oud-docent Nederlands Marijke Steenkamer van het Boni als vrijwilliger een handje helpen.

“Het leuke aan werken in de Mediatheek is dat je nooit weet hoe een dag verloopt”, zegt Linda. ‘Soms staat de ene na de andere klas voor je neus of moet je veel leerlingen helpen met leeslijsten, soms is het rustig en kunnen we ordenen en opruimen.’

Leerlingen adviseren doen ze elke dag. Ze vragen wat ze al hebben gelezen en stellen nieuwe boeken voor. Op de zeer informatieve site van de Mediatheek is er ook een beslisboom die leerlingen in de bovenbouw kan helpen, maar persoonlijk advies is altijd mogelijk. Sarah vertelt: “Als ik een boekenmatch kan maken met een leerling die na een tijdje terugkomt om te zeggen dat het boek bevallen is, dan geeft dat een kick.”

Ook bij de leeslijsten vanaf de vierde denken de mediathecaressen mee. Moderne of klassieke literatuur, het kan allebei. Recente boeken, met thema’s die jongeren aanspreken, zoals ‘Liften naar de hemel’ van Lex Paleaux of ‘Popcorn donut kaassoufflé’ van Eline van Wieren zijn in trek. Maar ook ‘De Aanslag’ van Harry Mulisch of boeken van Couperus en Haasse worden uitgeleend. En ja, ook ‘het Gouden Ei’ van Tim Krabbé, beroemd bij leerlingen sinds 1984 vanwege het beperkte aantal pagina’s, wordt nog steeds stukgelezen.

Populaire boeken

Voor de onderbouw zijn boeken van ‘De Grijze Jager’, Carry Slee, Francine Oomen en Thea Beckmann populair. Vaak wordt verzocht om spannende verhalen, bijvoorbeeld van Cis Meijer. Fantasy, zoals van Tolkien, is ook veelgevraagd. In de bovenbouw draait het meer om de leeslijsten. “We krijgen soms verzoeken voor bepaald soort boeken. Dan is ‘1984’ van Orwell of ‘Brave New World’ van Huxley verslonden en wordt verzocht om een nieuwe dystopische roman.’
Frans en Duits wordt met name klassikaal gelezen, van ‘Le Petit Nicolas’ tot ‘Im Westen Nichts Neues’.

En er is ook een verzameling Graphic Novels. Sommige docenten zijn daar enthousiast over, en het is ook een mooie manier om beroemde verhalen zoals Max Havelaar van Multatuli of 'The Lord of the Flies' van William Golding te leren kennen."

Luisterend oor

'We zijn ook een soort sociaal werkers", voegt Linda toe over hun werkzaamheden "Kinderen die het even moeilijk hebben of hun verhaal kwijt willen zijn hier welkom."

Enige tijd geleden was er een BookTok uitstalling in de 'etalage' van de Mediatheek. Daar kwamen enthousiaste reacties op van leerlingen. Toch wordt er niet veel om boeken gevraagd die op TikTok worden aangeraden. De Mediatheek werkt samen met de Openbare bibliotheek voor een gevarieerd aanbod. Docenten kunnen nieuwe boeken aanvragen voor aanschaf. Kortom, de mediatheek heeft kwaliteit en variatie hoog in het vaandel. Maar meer nog is het een fraaie, rustige plek met zachte kussens, luie stoelen en een grote hoeveelheid boeken met fascinerende verhalen die staan te popelen om ontdekt te worden. En voor wie nu nog overtuigd moet worden om erheen te snellen om het juiste te boek te vinden: je kunt er dus ook terecht als jij je verhaal kwijt wil.

Tekst: Philip Walkate **beeld:** Erik Kottier

Links Sarah Gulien en rechts Linda Scholman.

De kleine lettertjes van vapen

Een gesprek met een betrokken Boni ouder. Hans Hardeman is longarts van beroep en draagt actief bij aan initiatieven die jongeren helpen rookvrij op te groeien.

Je zou zeggen dat het thema van deze BOB 'Lezen' niet per se een connectie heeft met een gesprek over roken en vapen. Dat weerlegt Hans direct: "Er staan al jaren waarschuwingen op de pakjes sigaretten, zoals 'roken is dodelijk', met de meest vreselijke plaatjes van bijvoorbeeld beschadigde longen. Ook worden de gevaren van roken, en nu ook vapen, besproken via allerlei nieuwskanalen. Maar dit lijkt niet te helpen. Het wordt niet gelezen."

Terwijl informeren juist heel belangrijk is in de strijd tegen de invloed van de tabaksindustrie. Roken veroorzaakt niet alleen longkanker, maar wordt in verband gebracht met tientallen andere vormen van kanker. "Van de mond tot aan de blaas en alles ertussen in. Daarnaast geldt roken als een risicofactor voor veel andere aandoeningen en ziektes. Mensen weten dit vaak wel, maar willen het ook weer niet weten."

Eerst verleid, dan verslaafd

In vergelijking met roken is er minder bekend over de langetermijneffecten van vapen. Wat er nu bekend is, is dat de damp veel schadelijke stoffen bevat en er zeer snel een nicotineverslaving optreedt. Volgens de Hartstichting kan één vape soms evenveel nicotine bevatten als meerdere sigaretten. "Veel jongeren denken te voelen dat nicotine helpt tegen stress. In werkelijkheid veroorzaakt nicotine juist een deel van die onrust. Zodra het nicotinegehalte daalt, vraagt het brein om een nieuwe dosis. Dit gebeurt elke twintig minuten. Door opnieuw te vapen verdwijnt dat gevoel tijdelijk, waardoor de indruk ontstaat dat nicotine ontspant."

Bekende korte termijn gevolgen van vapen zijn onder andere hoesten, keelpijn, concentratie- en slaapproblematiek. "Een derde van de aan nicotine verslaafde jongeren wordt 's nachts wakker om te vapen. Het lichaam raakt in een stressconditie vanwege nicotineontwenning, daar worden ze wakker van en moeten weer vapen om dit aan te vullen. Die slapen dus met een vape onder hun kussen."

70% van de vapende jongeren gaat roken

Jongeren zijn niet altijd voldoende geïnformeerd over de verslaving en de risico's. Daarbij komt dat de tabakslobby zeer sterk is. "Deze industrie wordt rijk van verslaafde rokers en willen nieuwe klanten het liefst zo vroeg mogelijk voor zich winnen. Dat doen ze onder andere door vapes te ontwerpen in leuke designs, kleuren, lichtjes en smaken, waarmee ze zich richten op kinderen van 13/14 jaar. Van alle rokers begint slechts 5-10% na hun 21e, voor die tijd is ons brein nog niet in staat om de lange termijn risico's in te schatten

Van de groep kinderen die gaat vapen stapt vervolgens 70% over naar sigaretten. En zo geneert de tabaksindustrie 'replacement smokers'; de nieuwe rokers die de gaten van weggevallen klanten opvullen." Hans noemt als voorbeeld Philip Morris, een van de grootste fabrikanten van sigaretten én vapes. Zij zijn verantwoordelijk voor het produceren van de producten die schade toebrengen aan de gezondheid en zijn, paradoxaal genoeg, ook gestart met het produceren van longmedicatie voor COPD-patiënten. "Dezelfde industrie die longziekten helpt veroorzaken, verdient dus inmiddels ook aan de

behandeling ervan. Big Tobacco wil geld verdienen over jouw rug. Het kan ze niets schelen dat jij ziek wordt."

Op weg naar een rookvrije generatie

De Tweede Kamer heeft een aantal goede initiatieven uitgerold, die bijdragen aan het terugdringen van het aantal rokers. De hoge accijnzen en daarmee de bizar dure aanschaf van sigaretten zijn daar een mooi voorbeeld van. Ook mag je in Nederland vrijwel nergens meer binnen roken en zelfs zijn een toenemend aantal buitenplekken rookvrij. "Toch kan de overheid nog stelliger zijn in het creëren van een rookvrije generatie. Een generatiegebonden verkoopverbod zou een logische volgende stap zijn. Jongeren die na een bepaalde datum zijn geboren, zouden nooit meer tabak moeten mogen kopen, waardoor roken op termijn wordt uitgefaseerd."

Praat erover met je kind

Wat kan je als ouder doen? "Als er één truc was, dan hadden we die natuurlijk al lang toegepast. Wat vooral belangrijk is, is in gesprek blijven met je kind. Als je ontdekt dat je kind rookt ga dan niet straffen, maar probeer dichter tot elkaar te komen door erover te praten. Uit onderzoek blijkt dat vier van de tien rokende of vapende kinderen zelf ook graag wil stoppen, maar dit lastig vinden. Als zij besluiten te stoppen en ze staan vervolgens met hun rokende vrienden buiten, dan wordt het volhouden moeilijk. Geef je kind munitie om het gesprek met hun vrienden aan te gaan en bewuster te kiezen. Hebben ze zelf toegang tot de feiten, dan is het makkelijker om groepsdruk te weerstaan en zelf te kiezen."

Bespreek dit eens met je kind:

- Waarom zou je een industrie sponsoren die geld verdient aan jouw verslaving? Zij worden rijk, jij loopt het risico op gezondheidsproblemen. Dat klinkt niet als een goede deal.
- 70% van iedereen die vapet gaat uiteindelijk roken, met alle gevolgen van dien: Roken is bewezen de oorzaak van minstens 12 specifieke soorten kanker, hoewel het algemene risico op wel meer dan 60 vormen van kanker toeneemt (van KWF.nl) Ook heeft het effect op hart- en vaatziekten, een verslechterde conditie, een slecht en lelijk gebit, je gaat stinken en je huid verouderd in een razend tempo.
- Bijna de helft van alle jongeren die rookt of vapet wil stoppen, omdat ze continu hoesten, keelpijn hebben, 's nachts wakker worden.
- Nicotineverslaving geeft zoveel extra stress, heb je daar echt zin in?
- Kijk op vapenjouwkeuze.nl en vergroot jouw kennis over de gevaren en gevolgen van roken en vapen.

Bezoek bijvoorbeeld eens samen met je kind de websites slappebanaan.nl en acneaardbei.nl. Kleine kans dat ze daarna nog willen starten met vapen…

Tekst: Simone van Alphen **beeld:** Erik Kottier

Uit Boni 100 jaar boek:

‘Stemmen’, een schoolblad met een rijke historie

Wat is een school zonder schoolblad? Als zo’n blad niet vanaf het begin van de school wordt gemaakt, dan toch zeker binnen enkele jaren daarna. Het St. Bonifacius-Lyceum is opgericht in 1921 (de school gaat een jaar later daadwerkelijk van start) en het zal toch tot september 1931 duren voordat het schoolblad STEMMEN het licht ziet. Maar als het er eenmaal is, zal het ook niet meer verdwijnen en blijft het verschijnen tot de dag van vandaag.

Jawel, er waren wel eerdere pogingen gedaan met blaadjes als Maxim (in 1925… een klein, clandestien blaadje dat onder de banken werd doorgegeven en door de rector verboden…) en Loudspeaker (… een kort, doch luid- en roemruchtig bestaan.), maar die leden schipbreuk. Gerard van der Grind dook vele, vele uren in de archieven. Wat hem opviel in al die jaargangen van STEMMEN tekende hij op in een reeks artikelen. Waarbij hij de geschiedenis van het illustere schoolblad in periodes van tien jaar heeft ingedeeld.

Zijn speurtocht door die vele honderden STEMMEN levert een helder beeld op hoe het leven op het St. Bonifacius-Lyceum en St. Bonifatiuscollege eruitzag. Wat hield de leerlingen, leerkrachten, ouders zoal bezig? Hoe vrij waren de Bonifatianen? Hoe strak werden de leerlingen gehouden? Althans hoe voelden ze dat? Vanaf het begin luidde het devies van de makers van het blad: de artikelen mogen over allerlei onderwerpen gaan.

Leerschool voor schrijven

Waarover dan wel? Over de katholiciteit van de school (zeker in de beginperiode van STEMMEN). Vooral jongens kwamen in de redactie, meisjes hadden eerst toestemming nodig van de moderator. Door de jaren heen veel gedichten. In eerste instantie van onder anderen Vondel, maar leerlingen bleken ook grote poëten te zijn, althans in hun ogen. STEMMEN werd geacht een leerschool voor schrijven te zijn. Bouwen aan een nieuw Europa na de Tweede Wereldoorlog. Aandacht voor de (internationale) politiek in artikelen over het oprukkende communisme. Leraren strijden tegen ‘schrijfluiheid’ van leerlingen. Vanuit het gymnasium en de HBS wordt neergekeken op de MMS. De democratisering in de maatschappij en op school zette velen aan het schrijven. De rolverdeling man-vrouw houdt de gemoederen geregeld bezig. Leerlingen uit de hogere klassen helpen mede-Bonifanten uit de brugklassen met hun studie. Protesten vanuit school tegen kernwapens, tegen het kappen van bomen in Amelisweerd. Seksualiteit, softdrugs, taalgebruik, over alles worden meningen uitgewisseld. Naar school fietsen? Mooi niet: wat te denken van een scootertsunami! En tenslotte het gedoe met mobieltjes tijdens de les.

Kortom, er valt in al die jaren veel, heel veel te lezen in STEMMEN. Wil je meer weten? Lees dan allerlei oude artikelen uit STEMMEN terug in het Boni 100 jaar jubileumboek.

Gerard van der Grind

Tekst en beeld: Boni 100 jaar jubileumboek

Wat een vak: Grieks

Κροκόδειλος
Weet u wat hier staat? Lees snel dit artikel

Een van de vijf leraren Grieks op het Boni is Laura Arends. Zij geeft al meer dan vijfen-twintig jaar les in Grieks en Latijn, waarvan de afgelopen twee jaar aan onze scholieren.

Laura: “Om te leren lezen en schrijven in het Grieks, moeten de leerlingen eigenlijk weer beginnen op het basisschoolniveau van groep 3. Opeens leren ze weer opnieuw een alfabet kennen. Dat is een interessante ervaring.

Voor sommigen blijft dat een drempel. Maar ze worden gestimuleerd om het op den duur net zo vlot te kunnen lezen als het gebruikelijke alfabet. Dit doen ze door het eerst goed te leren schrijven. Door veel schrijfoefeningen slijt de motoriek, en daarmee de herkenbaarheid van de letters, er als het ware in.

Om vervolgens de drempel naar het lezen te verlagen, starten ze met woorden die zelfs duizenden jaren later nog in het Nederlands terug te vinden zijn. Woorden zoals τραγῳδία (tragedie) en δράμα (drama) en het woord hierboven aan de tekst (tip: de ρ is een r).
Ook leren ze namen van Griekse goden. Die kennen ze al van Latijn, waardoor het makkelijker wennen is.

Deur open naar de Griekse mythologie

Zo wordt de deur geopend naar verhalen over de Griekse cultuur of mythologie. Samen lezen ze verhalen over helden, zoals de held Heracles (Ἡρακλῆς).
Met discussies erbij: ‘Zouden we hem nu nog een held vinden? Of gebruikte hij te veel geweld?’

En helden zoals Theseus (Θησεύς), die bekend is van zijn avontuur met de Minotaurus (Μινώταυρος), waarbij er makkelijk een vergelijking kan worden gemaakt met de Hunger Games. En met Perseus (Περσεύς) die in de gemoderniseerde versie als Percy Jackson op Disney+ bekeken kan worden.
Er zijn veel vergelijkingen met films en boeken van nu.

Puzzelen met taal

Leerlingen die het lezen onder de knie hebben gekregen, vinden het leuk om te puzzelen met taal.

Ze lezen dan het verhaal van de Odyssee. Dit epische dichtwerk van de Griekse dichter Homeros is waarschijnlijk rond 800 v.Chr. opgeschreven. De ca. 12.000 versregels zijn ingedeeld in 24 boeken, genummerd met Griekse kleine letters α (alpha) t/m ω (omega). Het epos gaat voor een belangrijk deel over de zwerftocht van de held Odysseus na afloop van de Trojaanse Oorlog. “Odyssee” is daardoor spreekwoordelijk geworden voor een lange, moeizame reis.

Deze zomer speelde acteur Matt Damon deze held. ‘The Odyssey’ is inmiddels al de succesvolste film aller tijden van Universal Pictures geworden. Heeft u de film ook gezien? En heeft u ooit ook het boek gelezen op school?

Doe mee aan de oudercursus Grieks

Wilt u als ouder nu zelf (ook) het Griekse alfabet leren lezen, dan zal er bij voldoende belangstelling een korte oudercursus Grieks alfabet worden aangeboden in het voorjaar van 2027 op een aantal middagen. Meer informatie hierover volgt in januari maar u kunt uw belangstelling ook nu al kenbaar maken met een mail naar l.arends@boni.nl.

Tekst: Paula Jansen **beeld:** Erik Kottier

terug naar inhoud

Uit de leerlingenraad

Voor je het weet, is de eerste periode van het schooljaar alweer voorbij. In slechts vijfenhalve week hebben de leerlingen al een toetsweek achter de rug en zijn sommigen zelfs op examenreis geweest. We hopen natuurlijk dat al dat harde werk wordt beloond met mooie resultaten en dat iedereen heeft genoten van de vakantie.

De Leerlingenraad is het schooljaar meteen goed begonnen. Tijdens onze eerste vergadering hebben we nieuwe onderwerpen besproken en plannen gemaakt voor de komende periode. We blijven ons inzetten om de school voor leerlingen steeds een stukje beter en leuker te maken.

De komende tijd staat er bovendien een verandering binnen de Leerlingenraad op de planning: we nemen binnenkort afscheid van onze voorzitster Karlijn Bezuijen (6V1). We zullen ons daarom de komende periode ook bezighouden met de invulling van het voorzitterschap.

We kijken uit naar de komende periode en blijven ons met enthousiasme inzetten voor de school. We wensen iedereen veel succes en een fijne periode toe!

De leerlingenraad

SAVE THE DATE:

woensdag 3 februari – 19.30 uur

Hoe praat je met je kind over pesten?

Wanneer grijp je in en wanneer niet? En wat zijn de juiste vragen voor een open gesprek over dit gevoelige onderwerp? De interactieve ouderavond **Like Me** geeft ouders inzicht in de belevingswereld van hun kind en de strijd om erbij te horen. **Theatergroep PlayBack** helpt ouders een handje met de interactieve ouderavond Like Me.

Voor ouders van klas 1, 2 en 3
op woensdag 3 februari, 19.30 uur

BOB richt de spotlights op een plek in of om het schoolgebouw

hoekje

Stilteruimte

Even geen woorden

In deze vaste rubriek staan we dit keer stil bij de Stilteruimte. Vol enthousiasme en bevlogenheid vertellen de docenten Janneke Sonneveld en Annelieke Dortant over deze relatief nieuwe ruimte op de begane grond. Bij de planning van de recente renovatie van de school had de

architect voorzien dat de voormalige kamer van de rector als stilteruimte kon dienen. Een ruimte passend bij de identiteit van de school en de drie pijlers van de werkgroep Boni Identiteit; vieren, vertragen en verbinden.

In ruimte D121 is een plek gecreëerd om voor zowel leerling als docenten. te mediteren, te bidden of tot rust te komen en te ontprikkelen. Even niet doorhollen.

Even van het scherm af. Even geen woorden. Regulier wordt er hier 3x per week een geleide mediatie gegeven tijdens flex meditatie.

Elke grote pauze een adem pauze
De flyer aan de buitenkant laat ook duidelijk zien waar deze plek voor bedoeld is: Elke grote pauze open voor adem pauze; Voor wie stilte zoekt en op adem wil komen.

Om helemaal stil te zijn. alleen of met anderen; iedereen is welkom. Drinken en eten is niet toegestaan. Een telefoon mag alleen gebruikt worden om een meditatie-app te gebruiken. De ruimte is en blijft neutraal ingericht.

Bij het betreden van ruimte D121 kom je in een andere sfeer: Geen regulier klaslokaal met de bekende stoelen en tafeltjes of docent voor een DigiBord. Maar door het ontbreken van spullen een plek die uitnodigt om de fysieke en mentale ruimte in jezelf te vinden. Een grote glazen pui van matglas en muren voorzien van effen rustige pastel aarde tinten. Een paar verrijdbare pallets met bij passende kussen waarop gezeten kan worden. Enkele ronde poefs, een zitzak en een viertal grote rechthoekige vloerkleden, die zowel de ruimte functioneel indelen als ook een geluiddempend effect hebben.

In de hoek nog een tweetal vintage jaren “80 stoelen van rotan met eenvoudig metalen draadframe. En daarnaast een wensboom met takken van een kronkelwilg, voorzien van briefjes met handgeschreven wensen. Heel veel woorden om stilte te beschrijven… Voor iets dat zich eigenlijk niet in woorden laat vangen… Maar mag je ervaren ..... In de Stilteruimte.

Tekst: Jan-Willem Postema **Beeld:** Erik Kottier

ST. BONIFATIUS COLLEGE

colofon

Het BoniOuderBulletin is een uitgave van de oudervereniging van het St. Bonifatiuscollege en verschijnt drie keer per jaar. Het wordt aan de leerlingen mee naar huis gegeven en is als pdf te lezen op de website.
E-mail: redactie.bob@boni.nl

OUDERRAAD
Vanuit de oudervereniging, waarvan alle ouders automatisch lid zijn, wordt elk schooljaar een ouderraad samengesteld.
Op de schoolwebsite heeft de ouderraad zijn eigen pagina, waar agenda, notulen van de ALV en het jaarverslag zijn te downloaden. www.boni.nl

DAGELIJKS BESTUUR OUDERRAAD
Patrycja Stempniewicz, voorzitter
Carla van Koulil, penningmeester
Jesca van Petegem, secretariaat
E-mail: ouderraad@boni.nl

REDACTIE BOB
Ariën Bikker
Gert Heerschop
Jan-Willem Postema
Lianne Booij
Maartje Gorter
Paula Jansen
Philip Walkate
Simone van Alphen (hoofdredacteur)

FOTOGRAFIE
Erik Kottier

OPMAAK
Libertas Pascal, Utrecht

LIBERTAS
PASCAL

KIJK OOK EENS OP ONZE WEBSHOP

Hadden wij al papier van tomatenplanten en tulpenbollen...; nu hebben we ook VoorBIJ© papier in ons assortiment. VoorBIJ© papier is een ongebleekt, gerecycled papier met bermgrasvezels uit ecologisch beheerde bermen. De bermen zijn zorgvuldig uitgekozen in Het Groene Hart. Ze worden niet wekelijks gemaaid, waardoor bloemen en planten de kans krijgen om te groeien. Kleine insecten en dieren kunnen zo in de berm overleven. Wanneer er wèl wordt gemaaid, voor zichtbaarheid en verkeersveiligheid langs de weg, blijft een deel van de groei staan. De insecten en dieren hoeven dan niet te migreren. Zo ontstaat er een betere leefomgeving voor vlinders en bijen.
VoorBIJ© papier wordt gemaakt van ongeveer 70% gerecycled papier, 30% maaisel en een klein percentage cellulose voor de stevigheid. Ook wordt er zoveel mogelijk lokaal gewerkt. Zo is het drukwerk CO_2-neutraal.
Jij blij, wij blij en natuurlijk de bij blij!

Huisstijlen, boeken, brochures, folders, (ansicht)kaarten, posters, visitekaartjes en veel meer.

Amsterdamsestraatweg 656[d] Utrecht (030) 657 20 66 **www.libertaspascal.nl** **www.webshop.libertaspascal.nl**

terug naar inhoud